

WŁOCŁAWO Kujawskie

Biblioteka Wojskowa
D. O. K. VIII
TORUŃ

Prenumerata:

na miejscu 2 złote,
na prowincji i z od-
noszeniem do do-
mu 2 złote 50 gr.

Ogłoszenia:

za wiersz milime-
trowy na pierwszej
stronie 15 groszy.
na drugiej i trze-
ciej 10 groszy, na
czwartej 7 groszy
Ogłoszenia drobne
po 4 gr. za wyraz
Tłustym drukiem—
podwójnie. Naj-
mniejsze ogłosze-
nie—40 groszy. Dla
zagrancyjnych cen o
100 proc. wyższe
Układ ogłoszeń
cetero lamowy.

Adres Redakcji i Administracji: Księgarnia Powszechna, ul. Brzeska № 4. — Redakcja i Administracja otwarta od g. 10 r. do 3 i od 5 do 6 wiecz.

Redakcja rękopisów nadesłanych nie zwraca; nadsyłane bez oznaczenia honorarium uważa za bezpłatne; prosz, by pisane były po jednej stronie. Ogłoszenia przyjmow. są do g. 12.
REDAKTOR PRZYMUJE CODZIENNIE, OPRÓCZ NIEDZIEL I ŚWIĄT, OD GODZINY 3-EJ DO 4-EJ PO POŁUDNIU. — TELEFON REDAKCJI 26. № P. K. O. 61.783

Miłościwe Lato.

Pius Biskup, Sługa Sług Bożych,

wszystkim wiernym Chrystusowym, czytającym list ten po-
zdrowienie i Apostolskie Błogosławieństwo.

(Dokończenie).

Tak więc, gdy dla sprawy katolickiej i dla dusz, okupionych krwią Chrystusową, przewidujemy i obiecujemy sobie tyle korzyści i pomocy, sprawcę i dawcę dóbr wszelkich, Boga błagając, by poczynianiom naszym sprzyjał, a serca ludzkie do pokuty i skorzystania z tej szczególnej łaski nakłonił, wstępując w ślady Rzymskich Papieży. Naszych poprzedników, za zgodą Czcigodnych Braci naszych, kardynałów świętego rzymskiego Kościoła, w imieniu Boga Wszechmogącego, błogosławionych Piotra i Pawła i Naszem własnym, na chwałę Bożą, dla zbawienia dusz i na pożytek katolickiego Kościoła, zapowiadamy i ogłaszamy tem pismem powszechnym, wielki Jubileusz, który trwać będzie od pierwszych niesporów Bożego Narodzenia 1924 r. a zakończy się w drugie nieszpory Narodzenia Pańskiego 1925 r.

W przeciągu tedy tego roku, wszystkim wiernym obojga płci, którzy należycie obmyci z grzechów i pokrzepieni Ciałem Pańskim, o ile są obywatelami lub mieszkańcami Rzymu, odwiedzą pobożnie i w intencji naszej się pomodlą przez dwadzieścia dni naturalnych, czy kościelnych, a więc od pierwszych niesporów jednego dnia, aż do wieczoru drugiego, z rzędu czy z przerwami, bazyliki św. Piotra i Pawła, Jana Laterańskiego i Matki Bożej Większej, wszystkim zaś obcym, jeśli uczynią to samo przez 10 dni, udzielamy łaskawie w Panu zupełnego odpustu, t. j. odpuszczenia i przebaczenia wszystkich kar doczesnych za popełnione grzechy. Jaką jest myśl przewodnią Papieża Rzymskiego pod tym względem, doskonale wiecie; szczególny jednakże pewien cel zamierzamy osiągnąć z okazji Wielkiego Jubileuszu, o spełnienie którego wszyscy razem z Nami do Boga nawołujemy. Mamy na myśli pokój, nie na tablicach wypisany, ale w sercach ludzkich; pokój między narodami, który, chociaż pozornie zdaje się istnieć, jednakże dalekim jest od tego pokoju, jakiego wspólnie z wami oczekiwaliśmy. Czyż nie należy się spodziewać, że Księżę Pokoju, Chrystus, który jednym skinieniem uciszył burzę na morzu, miłosierdziem wzruszony, uciszy burzę, trawiącą tak długo Europę, jeśli wy, mieszkańcy miasta, wspólnie z pielgrzymami, wolni od grzechów i miłością zbrojni, u progów Apostolskich o ten szczególny dar błagać będziecie? Leży to w naszych zamiarach, by tak ci, co są w Rzymie, jak i przybysze, z okazji Jubileuszu, polecili Bogu dwie jeszcze sprawy, które nam bardzo leżą na sercu i doniosłe mają znaczenie dla religii: Aby heretycy wszyscy powrócili na Iono prawdziwego Kościoła i by sprawy Ziemi św. tak się ułożyły, jak tego wymagają najświętsze prawa katolickie.

Jeżeli zaś ktoś bądź z powodu choroby, bądź z innej słusznej przyczyny, tak w mieście, jak i w podróży, nie mógł zadość uczynić wspomnianym wyżej warunkom, albo też przed ich wykonaniem śmierć go zaskoczyła, tak, że nietylko nie dokończył ale nawet nie rozpoczął

nawiedzeń Bazylik, chcemy, aby mógł skorzystać ze wszystkich łask roku jubileuszowego, byle tylko oczyściwszy się z grzechów, przyjął Komunię św.

W końcu wreszcie nic Nam nie pozostaje, ukochani synowie, jak zaprosić was najmiłościwiej do Rzymu i do korzystania ze skarbow łaskowości Bożej, jakie Święta Matka Kościół wam podaje. Przywiedźcie sobie na pamięć, jak wielka liczba pielgrzymów w poprzednich latach przybywała do Św. Miasta, nie zważając na długie, trudne i znojne podróże: od pozyskania szczęścia wiecznego, żadne nie odstraszały ich niewygody. Jeśli zaś z pobytom w mieście, czy z podróżą będą połączone pewne trudności i przykrości, to z jednej strony należy je przyjąć, jako ofiarę pokutną, dla tem łatwiejszego uzyskania przebaczenia, a z drugiej zrównoważać je rozmaite pocięchy, w tym czasie otrzymane. Podążycie bowiem do miasta, które Zbawca uczynił ośrodkiem swojej religii i siedzibą swego Zastępcy; do miasta, mówię, skąd na was rozlewają się najczystsze i najbezpieczniejsze źródła świętej nauki i niebieskiego przebaczenia. Tu wśród wszystkich ludzi Ojciec, którego wy miłością otaczacie, będzie czuwał i modlił się za wami.

Macie też tu przystęp do starożytnych katakumb, do grobów Ksiąząt Apostołów, do zachowanych relikwii przesławnych męczenników: otworem będą wam stały świątynie, wzniesione na chwałę Boga i Świętych w ciągu wieków z takim przepychem i nakładem sztuki, że zawsze wzbudzały i na przyszłość będą wzbudzały podziw wiernych całego świata. Jeśli pobożnie z modlitwą na ustach, będziecie je dowiedzieli, napewno ożywni i wzmocnieni na duchu wrócicie do domów waszych. Zachowanie się jednak wasze w Rzymie musi być inne, niżeli zwyczajnych przybyszów i podróźnych; duchem pokuty owiani, unikajcie wszelkiego rozproszenia światowego, a w obliczu, ułożeniu, a zwłaszcza strojach, zachowując należyta skromność, jedynie największą korzyść duszy waszej miejcie na oku. Jesteśmy pewni, że biskupi szczególną troską otoczą pielgrzymów i albo sami staną na czele waszych pielgrzymek, albo z kapłanów, względnie najszlachetniejszych ludzi świeckich, wybiorą przewodników, by pod ich wodzą pielgrzymka należycie była zorganizowana i w pobożności ducha się odbyła.

Aby to pismo Nasze tem łatwiej dostało się do wiadomości wiernych, postanawiamy, by egzemplarze, drukiem odbite, podpisane przez jakiegokolwiek notariusza publicznego, z pieczęcią osoby duchownej, piastującej pewną godność w Kościele, zachowały tę samą ważność, co pismo niniejsze.

Nikomiu wreszcie nie wolno tego pisma Naszego, ogłoszenia, pozwolenia i woli Naszej przekręcać lub też mu się sprzeciwić. Ktokolwiekby w ten sposób postąpił, niechaj wie, że ściąga na siebie gniew Boga Wszechmogącego i błogosławionych Apostołów Piotra i Pawła.

Dan w Rzymie u św. Piotra dnia 29 maja roku Wcielenia Pańskiego 1924, Pontyfikatu Naszego trzeciego.

P. Card. Gasparri, Sekretarz Stanu.

O. Card. Cagiano, S. R. K. Kanclerz.

Julius Campori, Protonot.-Apost.

Raphael Virili, Protonot.-Apost.

(m. p.)

visa M. Riggi, C. A. Not.

do KALENDARZA POWSZECHNEGO NA ROK 1925
przyjmuje KSIĘGARNIA POWSZECHNA I Drukarnia DIECEZJALNA.

OGŁOSZENIA

*Nie może być w zgodzie z Chrystusem, kto żyje
w niezgodzie z chrześcijaninem.*

Św. Augustyn.

Ulgę celne.

W Nr. 59 Dziennika Ustaw ogłoszono rozporządzenie Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu o ulgach celnych, które weszło w życie równocześnie z nową taryfą celną, obowiązującą, jak wiadomo, od dnia 13-go b. m.

Nowe rozporządzenie o ulgach celnych, pozostawiające w mocy obowiązującej dotychczasowe w tym względzie przepisy, jest zarządzeniem o charakterze przejściowym z ważnością do dnia 15-go października b. r. włącznie. Znaczący należy, że pozwolenia na ulgową opłatę cła, wydane przez Ministra Skarbu na mocy rozporządzenia o ulgach celnych z dnia 23-go maja b. r. pozostają w mocy do dnia 12-go sierpnia b. r.

Nowe rozporządzenie o ulgach

celnych zwalnia zupełnie niektóre towary od cła (np. mięso świeże, solone i mrożone, kości palone, niektóre maszyny rolnicze i t. d.), dla innych ustala cła ulgowe o wysokości 10, 20, 40, 60 lub 80 proc. cła normalnego.

I tak, dla przykładu, w okresie ulgowym cło w wysokości 10 proc. normalnego opłacać będą między innymi: tytoń w liściach i wiązkach, mleko zgęszczone, pewne wyroby żelazne, niewyrabiane w kraju maszyny i silniki (za szczególnem pozwoleniem Ministra Skarbu), parowoz, elektrowozy, plugi motorowe z silnikiem i t. d.

Cło w wysokości 20 proc. normalnego opłacać będą między innymi następujące towary: tłuszcze zwierzęce, pewne wyroby skórzane (za specjalnem pozwoleniem Ministra Skarbu), pewne związki chemiczne itd.

Cło w wysokości 40 proc. normalnego opłacać będą pewne kable elektryczne, noże do sieczkarni, płótno bawełniane do wyrobu opon samochodowych (za pozwoleniem Ministra Skarbu) i t. d.

Cło w wysokości 60 proc. normalnego opłacać będą mąka żytnia, margaryna, obuwie i t. d.

Wreszcie cło w wysokości 80 proc. normalnego: mąka pszenna, tłuszcze zwierzęce surowe przetopione, oleje pochodzenia zwierzęcego, wosk pszczelny, skóry, cement i t. d.

Nadto omawiane rozporządzenie o ulgach celnych przewiduje, że Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, może z różnych względów gospodarczych zniżyć cło do wysokości 10 proc. cła normalnego na instalacje fabryczne, jeżeli stanowią one używane urządzenia fabryk nabywanych i przenoszonych, jako całość lub jako kompletne oddziały, do polskiego obszaru celnego.

Komisarz oszczędnościowy.

W związku z nieprawdziwymi wiadomościami, jakie w ostatnich czasach są tendencyjnie rozpowszechniane o Nadzwyczajnym Komisarzu Oszczędnościowym (np. niektóre pisma krajowe doniosły, jakoby p. Wojewoda Moskalewski był współnikiem firmy Plage i Laškiewicz, zainteresowany w dochodach tej firmy), P. A. T-iczna stwierdza, że p. Moskalewski nietylko nie jest współnikiem czy akcjonariuszem firmy Plage i Laškiewicz, lecz nawet niejednokrotnie interwenjował w Ministerstwie Spraw Wojskowych w kierunku zmniejszenia zamówień na płatowce, tudzież zmniejszenie zaliczek i ceny kupna, domagając się równocześnie zabezpieczenia ewentualnych szkód, a żądanie p. Nadzwyczajnego Komisarza zostało uwzględnione.

TELEGRAMY.

Projekt zmian w rządzie.

Przybył do Warszawy poseł Thugutt, który, jako prezes komisji do badania stanu więziennictwa, bawił w ostatnich dniach z tą komisją na kresach. Po przybyciu do parlamentu p. Thugutt odbył konferencję z najbliższymi swymi przyjaciółmi politycznymi, którzy informowali go o sytuacji, jaka się wytworzyła na terenie sejmowym z powodu zamierzonego powierzenia mu teki ministra spraw zagranicznych. Po zaznajomieniu się z sytuacją, p. Thugutt uznał za wskazane sprostować niektóre poglądy, jakie się na tle tej sprawy wytworzyły w grupie „Wyzwolenia”. Następnie p. Thugutt konferował z p. prezesem ministrów, W. Grabskim. W kołach parlamentarnych oceniają dziś bardzo sceptycznie możliwość rekonstrukcji gabinetu i wyrażają przekonanie, że jeżeli ono nie doszło do skutku, to uważać należy za wielką szkodę, że wytworzono sytuację, która skłoniła p. Zamoyskiego do zgłoszenia swej dymisji.

Tragiczny zgon ś. p. Jana Żyznowskiego.

PARYŻ, (Pat.) Stanisława Umińska, artystka teatru Polskiego, zabiła w szpitalu swego narzeczonego, Jana Żyznowskiego, literata, który był chory na nieuleczalną chorobę. Sprawczyni tragicznej zbrodni oświadczyła, że chciała w ten sposób położyć kres fizycznym i moralnym cierpieniom swego narzeczonego. Wobec słabego stanu fizycznego p. Umińskiej komisarz policji umieścił ją w szpitalu, zawiadamiając o tragicznym zajściu konsula polskiego.

Sprawa rozbrojenia w Lidze.

GENEWA (Pat.) Komisja Ligi Narodów dla zmniejszenia zbrojeń zakończyła swoje prace. Komisja ustaliła projekt umowy co do kontroli międzynarodowego handlu bronią, oraz określiła podstawy, na których mogłyby się oprzeć międzynarodowy układ w sprawie kontroli prywatnej produkcji broni i materiałów wojennych. Komisja była zdania, że kontrola ta winna iść w dwóch kierunkach: uniemożliwienia tajnej produkcji broni i amunicji,

STANISŁAW JANUSZ

Uczta bogów.

Legenda XX. wieku.

Od czasu, jak na Olimp poczęli się ciekawie przedostawać ludzie, szczęście bogów zostało zamącone.

Nieśmiertelni muszą być niewidzialnymi dla oczu śmiertelnych, — inaczej bowiem nie mogą spokojnie i bez przeszkód rządzić ziemią. Tym czasem za pierwszym śmiałkiem, co wdarł się na boską wyżynę, jęły napływać coraz to nowe i coraz liczniejsze rzesze ciekawych. Każdy pragnął ją ujrzeć, a wielu, nie zadowolając się pobieżnym wejściem, zamierzało zbadać ją gruntownie od posad do szczytu, przypatrzyć się niebieskim przybytkom dokładnie i najdokładniej zwłaszcza zlustrować życie bogów i bogiń.

Każdy z przybyłych, rzecz oczywista, uważał sobie za obowiązek mieć o niej swoje zdanie. Jednemu nie przypadły do smaku same pałace, jako niezbyt trwalej budowy. Utrzymał, że mianowicie biały marmur Pentelikonu, jakiego do niej użyto, nie oprze się stanowczo zębowi wieczności. Inny kiwał głową znacząco nad monotonną strukturą gmachu, wyłącznie grecką w stylu, sarkal, że go przemieniać na inną modłę nie wolno, a inny wreszcie, zwiędziwszy całość i przepatrzywszy najmniejszy kącik całości, przychodził do wniosku, że jak na rezydencję, obliczoną na

Rynsztokowa literatura.

(W pałacej sprawie).

Tyle się u nas mówi i pisze o potrzebie wychowania zdrowej fizycznie i moralnie młodzieży, tyle się rozprawia o potrzebie težyny narodowej, zaleca się wszelkie sporty, harcerstwo i t. p., a jednocześnie toleruje się jawną propagandę zepsucia wśród maluczkich! W kioskach i koszykach kolporterów ulicznych powystawiane są najohydniejsze broszury i czasopisma, wydawane przeważnie przez Żydów warszawskich i łódzkich, a chciwie nabywane przez naszą młodzież.

Z obowiązku dziennikarskiego przeczytałem z obrzydzeniem kilka tych bezecnych plugastw, napisanych, notabene, nędzną polszczyzną, i stwierdzić muszę, jako pedagog i ojciec rodziny, iż wydaje mi się rzeczą wprost niezrozumiałą, że w państwie chrześcijańskim, jakim jest Polska, pod rządami tak szlachetnego człowieka, jak prezydent Wojciechowski, mogą być drukowane i sprzedawane,

słowem tolerowane, podobne antychrześcijańskie, sprośne piśmidła, jak: „Eroticon”, „Wolne żarty”, „Nowy dekameron” i t. d.

Wstrętne te rynsztokowo - pornograficzne wydawnictwa winny być rychło skonfiskowane, zakazane, a wydawcy i autorzy po rozprawie sądowej osadzeni w więzieniu. Przecież konstytucja nie pozwala chyba na sterzenie deprawacji, boć „wolności prasy” nie można indentyfikować ze swawolą i rozbewstwiem słowa drukowanego.

Ohydne, gadzinowe świstki, o których wyżej wspomniałem, godzą nie tylko w religię i etykę chrześcijańską, ale pośrednio i w byt państwa polskiego, ponieważ dążą do rozkładu moralnego i osłabienia fizycznego młodzieży — tej przyszłości Narodul. Należy się spodziewać, że nasze władze państwowe to zrozumieją i wreszcie zakazą plugastwu dalej bezkarnie się szerzyć. *Tadeusz Fopł.*

oraz zapobieżenia wszelkim nielegalnym praktykom w nabywaniu materiałów wojennych przez poszczególne państwa.

Wyrok śmierci na zamachowców.

LWÓW (PAT.) Dziś o godz. 11 m. 50 zapadł wyrok w procesie przeciwko oskarżonym o nieudany zamach na tutejszą prochnię. Sąd skazał Józefa Dietricha i Mikołaja Soloneńkę na karę śmierci, która ma być wykonana o godz. 2 m. 50. Obroncy oskarżonych zwrócili się telefonicznie do p. prezydenta Rzeczypospolitej o ulaskawienie. Trybunał postanowił nie przedkładać wniosków o ulaskawienie.

Przesilenie na Ślązku.

KATOWICE (A. W.) Komisja międzyministerjalna, która zakończyła już prace na terenie województwa śląskiego, wyjechała do Warszawy, aby wyniki swych badań przedstawić rządowi. Wraz z komisją udali się do

Warszawy przedstawiciele przemysłowców i robotników. W Warszawie zostaną prawdopodobnie ustalone ostatecznie warunki nowych płac i sprawa przedłużenia czasu pracy w przemyśle górnośląskim.

W związku z ukończeniem prac komisji międzyministerjalnej inż. Wiodomskiego wyjeżdża dziś do Warszawy wojewoda śląski Bilski.

W związku z wykryciem wielkiej afery przemysłowej policja zamknęła i opieczętowała w Katowicach 7 sklepów bławatnych. Wartość zatrzymanych towarów wynosi około 300.000 złotych. Śledztwo w toku.

Konkordan Rumunji z Watykanem.

BUKARESZT (PAT.) Jak donoszą dzienniki tutejsze, podpisano w Rzymie preliminarja, dotyczące konkordatu Rumunji z Watykanem. Rumunja będzie miała kontrolę nad funduszami kościelnymi oraz prawo mianowania biskupów na zasadzie zaleceń Stolicy Apostolskiej. Szkoły katolic-

MYSŁI.

Szlachetne dusze płacą za ufność wdzięcznością, podle - pogardą.

Henryk Sienkiewicz.

kie korzystać będą z tych samych przywilejów, co inne szkoły wyznaniowe w Siedmiogrodzie. Dla powzięcia ostatecznej decyzji oczekuje się powrotu ministra spraw zagranicznych, Duca.

Przed zjazdem Państw Bałtyckich.

RYGA, (Pat.) Minister Spraw Zagranicznych p. Sehja przyjął przedstawicieli prasy, którym udzielił obszernych informacji o pracach Ministerstwa Spraw Zagranicznych. Między innymi p. Sehja poruszył sprawę i Polski, Konferencji Państw Bałtyckich, która zbierze się w sierpniu w Helsingforsie. Najważniejszym tematem obrad tej Konferencji będzie sprawa postępowania tych Państw na najbliższej sesji Zgromadzenia Ligi Narodów. Minister p. Sehja dodał, że sesja ta będzie jedną z najważniejszych, jaką do tej pory odbyto, gdyż w czasie jej trwania podjęte będą próby nowego politycznego i ekonomicznego uregulowania i ustabilizowania stosunków europejskich.

Strajk Budowlany.

GDAŃSK AW. Wybuchł w Gdańsku strajk pracowników budowlanych, który objął cały obszar wolnego miasta Gdańska.

W Brazylii.

WIEN PAT. Neue Freie Presse donosi z Nowego Jorku, że w tamtejszych kołach politycznych doniesienia z Brazylii o rzekomych sukcesach powstańców uważają za bardzo przesadzone i traktują je jako manewr spekulacyjny. Tak zwane powstanie w Brazylii według tych poglądów, sprowadza się do buntu części policji wojskowej w „St. Paulo” policji tej było naogół 12000 z tego część jednak została wierna rządowi. Rząd chce widocznie zmusić głodem powstańców i kapitulacji.

Towar choćby najlepszy a niesprzedany chybił powołania, niesprzedana zaś, gdyż nieznaną pozostać musi rzecz niezareklamowana.

najdłuższe wieki, teren stanowczo za mały.

— Szczyt gór!.. Niema się gdzie rozbudować przywoicie... Za ciasno! Temu nie podobało się, że wskutek wiatrów cisza tu nie jest zupełna, tamtemu, że sposób życia — sama tylko ambrozja — gotowa z czasem przypięć i znieczulić beczenny dar boży — podniebienie... Nie było dnia, w którymby do uszu ojca bogów Grecji i Romy nie dochodziły coraz to nowe utyskiwania, coraz wymyślniejsze skargi i krytyki niepowołanych. Od śmielszych nawet napływały do niebieskiej kancelarii poprostu wyraźne postulaty usunięcia dotychczasowego stanu rzeczy i dopuszczenia do rządów światem bóstw nowych: z gór Iranu, z doliny Gangesu... Domagano się oddania berła nad światem w ręce Zaratustry, Bramy a zwłaszcza miłosiernego i ludzkiego Buddy...

Nietylko Roma i Hellada — mówiono — ma prawo obierać sobie bogów, odpowiednio do swych potrzeb... Wszystkim narodom przysługuje ten przywilej i wszystkim wiekom... Czas zerwać z metodą ekskluzywizmu... Chcemy dziś bogów nowych, chcemy odświeżenia form zmartwych i zapleśniałych, choćby klasycznych... Potrzebujemy bogów postępu...

Na te groźne okrzyki, dochodzące z niw ziemi, sam gromowładny Jowisz zdrzął. Rozchodziło się przecież o jego „być albo nie być” — o dalszą władzę nad światem, która — czuł to dobrze — była poważnie zachwiana. Jedynym środkiem do jej odzyskania

i utrwalenia na dalsze wieki mogło być tylko spieszne opuszczenie Olimpu i obranie nowej rezydencji w miejscu znów na długo niedostępnym dla ludzkich oczu i stopy. Ale dokąd się udać? Po dłuższym zastanowieniu i naradzie z bogami postanowił wreszcie, porzucając Olimp, przenieść swoją siedzibę na północ, do Walhalli...

II.

Uczynił to z jednego jeszcze powodu.

Właśnie bowiem tak się złożyło, że Odyn, bóg północy, rozesłał był do wszystkich bóstw na całym okręgu globu odezwe i zaproszenie na pożegnalną dla XIX wieku, który się już kończył, ucztę bogów.

Specjalne zaproszenie wraz z osobnym poselstwem przybyło na Olimp. Odyn odręcznie, a nader uprzejmie pismem proponował południowemu chmurodziercy, aby nazawsze porzucił tę niepewną, gdyż niezbyt wysoką i wystawioną na wszystkich oczy, górę nad Archipelagiem i z całym orszakiem nieśmiertelnego swego dworu przeniósł się na stałe do jego stolicy, pod północną zorzą. Tu w krainie tundr i lodów — pisał — stopa ludzka nigdy nie postanie. Conajwyżej zabląka się tu jaki samojed, albo zuchwalec obieżyświat... Ale pierwszego więcej obchodź sadło niedźwiedzie, a drugiego whisky, niż wzniosła kwestja bytu niebian. Stąd władac możemy bezpiecznie światem.

A nie ponieważ te same bezpie-

czeństwa, co Tobie, grożą także innym bóstwom, przeto jak Twój boski majestat, podobnie zaprosiliśmy wszystkich bogów świata do Walhalli. Na ucztę zaś, którą urządzamy, żegnając wiek XIX, podzielimy się z Najwyższymi Gośćmi naszym planem rządów ziemią w wieku XX i dalej.

Po tem wezwaniu Odyna rozpoczął się ruch olbrzymi wśród niebieskich sfer. Z Olimpu, z wżyn Iranu, od Indji Wschodnich i Zachodnich, z moczarów Babilonu i piasków pustyni wyciągnął się miljonowy pochód nieśmiertelnych bogów i bogiń — czarnych, białych, złotych, brązowych... Rzekłbyś, wszystkie kwitnące łąki świata i wszystkie gaje w krasie wiosennej dostały skrzydeł, podniosły się w niebo i płynęły nakształt chmur różnobarwnych zachodu — wszystkie w jednym kierunku, ku polarnej gwiazdzie. To nieśmiertelni wszystkich czasów i wszystkich narodów przez tundry i tajgi Sybiru, przez śniegi i lody kroczyły po podniebnych szlakach w regiony, gdzie żaden ptak, żaden zwierzę, żaden człowiek żyć nie może. Wstępowali w gościnne progi Odyna, w pyszne, kryształowe pałace Walhalli, opromienione, jak wizja, blaskiem zorzy polarnej.

D. c. n.

Co niesie dzień?

LIPIEC
18
PIĄTEK

Dziś: Fryderyka b.,
Szymona z Lipnicy W.
Jutro: Wicenty a Paulo w.
Wschód słońca o g. 4.1
Zachód o g. 8.11
Wsch. księżycy o g. 9.25
Zachód o g. 6.17

Spostrzeżenia Stacji Meteorologicznej we Włocławku.

Lipca	godzina	ciśnienie powietrza w m/700+	temperatura w stopniach Celsjusza	zachmurzenie niebo 0-10	Kierunek i szybkość wiatru w mtr/sek.
15	21	58,4	18,5	0	C - 0
16	7	57,6	16,8	10	C - 0
16	13	58,7	20,4	80	W - 4

Najwyższa temperatura w dniu 15 lipca wynosiła 23,5 najniższa wynosiła 8,3 opad 0,2 m.

Czytelnia katolicka (vis - a - vis katedry) otwarta we wtorki i piątki od godz. 1-4-ej po południu.

Tow. Kraj. Oddz. Kujaw. Muzeum otwarte tylko w niedzielę od godz. 12-13 i pół.

Z giełdy d. 17. 7:

Dolar	5,16
Funt angielski	22,52
Frank szwajcarski (100)	94,18
Frank francuski (100)	26,50
Frank belgijski (100)	23,44
Liry włoskie (100)	22,24
Korony czeskie (100)	15,28
Korony austriackie (100.000)	7,28
4% poz. premj. 0,55, 8% poz. złota 6,70 6% poz. serja II A. 0,83, 6% pożycz. dol. 2,50, 4 1/2% listy zastawne Tow. Kredytowego Ziemińskiego — 5% listy M. 12,50, wart. 1 gr. czyst. zlot. 3 zł. 43,45 gr.	

W sprawie honorariów lekarskich otrzymujemy wyjaśnienie od zainteresowanych, że 5 zł. biorą lekarze za wizytę od chorego u siebie w domu, od wizyt zaś na mieście biorą przeważnie 10 złotych.

KRONIKA POLICYJNA.

Kradzież. Sadowska Anna, zam. przy ul. Kapitulnej 28, zameldowała o systematycznej kradzieży różnych rzeczy. Przewadzone — dochodzenie ustaliło, że kradzieży dokonywała sąsiadka poszkodowanej — Zofja Wierucka, zam. w tymże domu. Rzeczy zostały zwrócone poszkodowanej, a Wierucką przekazano sądowi.

Nienuczciwa służąca. Przed paru miesiącami p. Wille, zam. w majątku Świech, gm. Łęg, przyjęła służącą, Helenę Krasucką, która w nocy z 30.VI na 1.VII r. b. zbiegła, zabierając rzeczy swej pracodawczyni. Zawiadomiona o powyższym policja wszczęła dochodzenie i ujęła ową służącą.

Bójka. Dnia 14.VII b. r. Kunowski Władysław, zam. na Zazamczu, zadał parę ran siekierą Zwierzchowskiemu Janowi, zam. również na Zazamczu. Zwierzchowskiego Jana przewieziono do szpitala św. Antoniego, a Kunowskiego przesłano do więzienia.

Z KRAJU.

Kutno — Strzałkowo. Do czasu odbudowy mostu na klm. 71,6 na szlaku Patrzyków — Konin linii Kutno — Strzałkowo, oprócz kursującej obecnie dziennej pary pociągów osobowych pomiędzy Kutnem i Strzałkowem, albo Poznaniem, z przesiadaniem się na uszkodzonym moście, wprowadzono od dnia 15 lipca r. b. przesiadanie się podróźnych bez bagaży w temże miejscu dla drugiej pary pociągów nocnych tejże komunikacji. Pociągi te od wskazanej daty kursować będą w rozkładzie następującym:

1) P. № 1351-a Kutno odjazd 23.20, most na klm. 71.6 przyjazd 2.25, przesiadanie się, odjazd 3.10, Strzałkowo

przyjazd 5.25 i Poznań przyjazd 7.40 i 2) Poc. № 1314-a: Poznań odjazd 19.39, Strzałkowo odjazd 22.25 most na klm. 71.6 przyjazd 2.15, przesiadanie się, odjazd 3.00, Kutno przyjazd 6.00.

Pociągi powyższe w Kutnie mają połączenie z pociągami od i do Warszawy, a mianowicie z pociągiem № 413, odchodzącym z dworca głównego w Warszawie o godz. 19.15 i przybywającym do Kutna o godz. 22.37 i z poc. № 414, odchodzącym z Kutna o godz. 6.26 i przybywającym do Warszawy na dworzec główny o godz. 9.48.

Z rynku pracy. Warszawa. Na odbytem dnia 14 b. m. zebraniu walnem Związku pracowników handlowych i biurowych omawiano sprawy zażegnania fatalnych skutków bezrobocia, przyczem postanowiono w dniu 15 lub 16 b. m. udać się w delegacji do p. ministra celem uzyskania pewnej sumy dla pracowników bezrobotnych.

Aresztowanie szajki komunistów w Zagłębiu Dąbrowskiem. Władze bezpieczeństwa dużo mają roboty w ogniskach robotniczych. Ostatniemi czasy komuniści b. dużo uwagi poświęcili Zagłębiu Dąbrowskiemu, gdzie wszelkimi siłami starają się opanować górników, rozumując zupełnie słusznie, że wstrzymanie pracy w kopalniach i dowozu węgla unieruchomi koleje, przemysł i t. d.

Agitacja w Zagłębiu, choć ukryta, wre i kipi, lech czuwa również i policja polityczna. Ostatnio 12 b. m. w Zagłębiu Dąbrowskiem dokonano szeregu aresztowań komunistycznych wicherzycieli, wśród których zatrzymano dwóch wybitnych działaczy komunistycznych: Sulickiego i Sterczyńskiego z ogromnym bagażem kolportażu: broszur, odezów, książek, kwitów i t. p. Dalsze energiczne dochodzenia trwają.

Z Sejmu.

Sejm na posiedzeniu wczorajszym, dnia 15 go b. m., zakończył rozprawę i przyjął w drugim czytaniu projekt ustawy o monopolu spirytusowym. Przyjęto wiele poprawek, zgłoszonych z różnyc stron Izby. Zasady jednak monopolu, opracowane przez Komisję Skarbową pozostały niezmienione.

Obszerna, ale mdła rozprawa, która wypełniła resztę posiedzenia, przeprowadzono nad projektem ustawy o t. zw. pełnomocnictwach, o którym sprawozdanie złożył pos. Chaciński (Ch. D). Zabierali wczoraj głos jedynie przedstawiciele lewicy, odświadczać się przeciw projektowi. Pod względem rzeczowym niezmiernie obszerne wywody mówców lewicowych były bardzo słabe.

Przemówienie p. Skrzyppy (soc. ukr.) było wprost prowokacyjne, gdyż zawierało jawną zdradę stanu. Słusznie zaznaczyli niektórzy posłowie, że, poseł składał przysięgę na konstytucję, więc trzeba być konsekwentnym. Takie przemówienia nie powinny mieć miejsca.

Przepisy Dyscyplinarne.

Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Prezydium Rady Ministrów zarządziło, że wynagrodzenie świadków i znawców wzywanych w postępowaniu dyscyplinarnym przeciw funkcjonariuszom państwowym należy aż do czasu wprowadzenia jednolitych ustaw na całym obszarze Państwa wypłacać według przepisów dzielnicowych ustaw postępowania karnego, obowiązujących w danym obszarze. Postanowienia te mają zastosowanie zarówno do świadków i znawców, wzywanych z pośród urzędników państwowych, jakoteż z pośród osób prywatnych.

Węgiel
z kopalni
„Hr. Renard”

jest najekonomiczniejszym opałem, gdyż zużywa go się mniej aniżeli węgla z innych kopalń; różnica **50%|o.**

znikoma ilość popiołu, pozostająca po spaleniu się tego węgla,
niska cena,
w stosunku do wydajności ciepłota (kaloryj), będą dostateczną zachętą do zaopatrywania się na zimę w węgiel z kopalni „Hr. Renard”

W Hurtowni Opałowej
M. NAPIÓRKOWSKI
ulica Kaliska Nr. 17,
TELEFON 209.

UWAGA! WW.PP. Urzędnikom instytucji rządowych, komunalnych, społecznych i bankowych specjalne ulgi w warunkach płatności.

WĘGIEL

Z Kujawskiego
Stowarzyszenia Techników.

Znany na terenie Włocławka i okolicy inżynier-budowniczy, współwłaściciel biura techniczno-budowlanego pan E. Fürstenwald w dniu 12 lipca b. r. w biały dzień, w najruchliwszej dzielnicy naszego miasta, bo na rogu ulicy 3-go Maja i Przedmiejskiej, został, bez najmniejszego z jego strony powodu, w brutalny sposób napadnięty i pobity przez znanego już naszej policji z podobnych czynów, pracującego na terenie Włocławskim w charakterze przedsiębiorcy budowlanego, Łopackiego, będącego w towarzystwie kilku towarzyszy, mularzy. Oblany krwią p. Fürstenwald, nie znalazłszy na miejscu doraźnej opieki, wsiadł do dorożki, by udać się o pomoc do policji.

Jeden z towarzyszy Łopackiego chciał wówczas sterroryzować dorożkarza, nie pozwalając mu jechać.

Miejscowe Stowarzyszenie Techników na nadzwyczajnym posiedzeniu odbytem w dniu 15 lipca b. r., solidarnie z cechem majstrów budowlanych wyraża niniejszem p. Fürstenwaldowi wyrazy głębokiego współczucia, podkreślając, że podobny fakt w niczem nie może narazić jego zasłużonej dobrej opinji.

Równocześnie wyraża przekonanie, że całe społeczeństwo przychyli się do gorącego apelu pod adresem naszych władz, aby podobnych Łopackiemu osobników unieszkodliwić na przyszłość, zaś ludzi ciężkiej i odpowiedzialnej pracy kierowników robót uchronić od podobnych napaści, jako przedstawicieli inteligencji, zupełnie bezbronnej w tego rodzaju sytuacjach.

Zarząd Kujawskiego Stowarzyszenia Techników.

Włocławek, d. 16 lipca 1924 r.

Ogłaszajcie się w „Słowie Kujawskim”.

WORKI

nowe i używane
plandeki płachty na
wozy żniwne

POLECA
ZAKŁAD POWROŻNICZY
WINCENTEGO SKONIECZNEGO
ul. Tumską 13, Włocławek.

Wielki wieczór „Ula”.

W ubiegłą środę dn. 17 b. m. o godzinie 9 m. 30 w sali kino-teatru „Nowości” we Włocławku, wystąpił znany zespół (nie w komplecie) teatru Lwowskiego „Ul” z wielce sympatyczną primadonną operetki lwowskiej p. Pauliną Noskowską, która czarowała słuchaczy, śpiewając szereg aktualnych piosenek. Niezrównana jednak była w odśpiewaniu głośnej dziś „Titine” a przedewszystkiem „Czardasza”. Pan Śliwiński odśpiewał z właściwym sobie tupetem i humorem parę nowych satyr, wreszcie p. Tadeusz Pol (sympatyczny staruszek liczący dzisiaj blisko 70 lat) — ze swym miłym repertuarem: „bajeczek dla dzieci”.

Na zakończenie artyści powyżsi odegrali zupełnie dobrze operetkę p. t. „Ziemski Raj” z repertuaru orpheum Budapeszt.

Ci wszyscy, krótko przyszedli do teatru po to, by zobaczyć lub usłyszeć piosenki piękne, drażniące zmysły (w których artyści innych teatrów np. warszawskich tak się lubują) — niestety, pomylili się wielce, gdyż nasi artyści lwowscy mieli tę wielką, dobrą zaletę, że wykonywali swoje rzeczy przyzwoicie, w tonie oczywiście swobodnym, ale bez zarzutu.

Przyklasnąć należy artystom, że wybrali ze swego bogatego repertuaru rzeczy naprawdę pełne zdrowego i miłego humoru, to też tem samem przyczynili się, że zebrała publiczność spędziła wieczór w sympatycznym i wielkim nastroju wesołym. Niech więc weźmą z naszych gości wzór inni „artyści” lubujący się w... brudzie.

Sala teatralna była szczelnie zapelniona publicznością.

Bardzo dobrze akompaniował artystom prób. A. Piotrowski, znany u nas z występów poprzednich.

Roman Grudziński.

Wezwanie do składania ofert.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. w Toruniu zamierza oddać w drodze nieograniczonego przetargu publicznego roboty na remont kapitalny budynków nr. ew. 1069 1070, 1074, 1075, 1076, 1077 w koszarach 14 p. p. we Włocławku.

Oferty w kopertach zalakowanych pięcioma pieczęciami z napisem „Oferta na remont koszar 14 p. p. we Włocławku” należy składać w kancelarii Kierownictwa Rejonu Inż. i Sap. w Toruniu ul. Łazarza Nr. 4 do dnia 21 lipca 1924 r. do godz. 9 poczem nastąpi komisyjne otwarcie ofert o godz. 10. Oferty na część tej roboty są niedopuszczalne. Oferty można wносить tylko na drukach dostarczonych przez referat budowlany Kierownictwa Rejonu Inż. i Sap. w Toruniu za zwrotem kosztów.

Do ofert należy dołączyć:

1) kwit na wpłacone wadium do Kasy Skarbowej w wysokości 3% oferowanej sumy,

2) deklarację, iż warunki ogólne, szczegółowe i dodatek do tychże są oterentowity znane i oferent takowym podporządkuje się.

Oferty nie odpowiadające powyższemu warunkom nie będą rozpatrywane.

Kierownictwo zastrzega sobie prawo przeprowadzenia dodatkowego ustnego przetargu i dowolnego wyboru oferenta.

Wadium złożone w pożyczce kolejowej daje pierwszeństwo w otrzymaniu robót przy jednostajnych innych warunkach.

Wszelkich bliższych informacji (przejrzanie planów, kosztorysów, warunków ogólnych i szczegółowych) udziela Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap. w Toruniu ul. Łazarza 4 codziennie od godz. 12 — 14-ej.

Kierownictwo Rejonu Inż. i Sap.
w Toruniu

L. dz. 5760/24. Bud.

Ostatnie wiadomości.

Posel Thugutt wystąpił z „Wyzwolenia” i odmówił przyjęcia ofiarowanej mu tiki M. S. Z. Sytuacja się komplikuje.

Ze świata.

Lodzią dookoła świata.

Trzej mieszkańcy Rygi noszą się z zamiarem podróży naokoło świata w zwykłej łodzi rybackiej, zaopatrzonej w motor i żagiel.

Śmiały podróżnicy mają się skierować przez morze Północne do Grenlandji, morze Lodowate, cieśninę Beringa do Australji i Indji, przez kanał Sueski do Gibraltaru i wzdłuż wybrzeży Europy zachodniej z powrotem do Rygi.

Upały w Anglii.

W całej południowej Anglii w tych dniach termometr wykazywał 87 stopni Fahrenheita w cieniu.

Jest to najwyższa temperatura powyżej zera, zanotowana w r. b.

Upały w Rumunji.

Rejon wielkiego ciśnienia i upałów z południowej Rosji przeszedł obecnie do Rumunji. Temperatura dochodzi do 38, a nawet do 40 st. W Bukareszcie bruki uliczne rozgrzewały się do 60 st.

Zanotowano cały szereg wypadków porażenia słonecznego.

Katastrofa lotnicza w Czechach.

Koło Całaković wydarzyła się katastrofa lotnicza. Właściciel aeroplanu Jerzy Soucek urządził na łące loty z pasażerami z pośród zebranych widzów. Trzy loty odbyły się z powodzeniem. Przy czwartym locie skrzydło aeroplanu uderzyło o topo-

le, przyczem nastąpiła eksplozja zbiornika benzyny.

Samolot, w którym znajdowało się trzech mężczyzn i kobieta, zapalił się i spadł do Łaby. Wszyscy pasażerowie zginęli. Lotnik odniósł ciężkie poparzenia na twarzy.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Adamski Feliks były felczer szpitala 8-go Łazarza, przyjmuje od 9 rano do 8 wieczór. Brzeska Nr. 13.

Ceny niższe!!! Kąpiele czynne codziennie S. Gurzyński. Włocławek Plac Kopernika 9.

Do sprzedania lodownia, szafy, krzesła, stoły. Piekarska 4. m. 3. Oglądać można codziennie od 4 do 7 wieczór.

Potrzebny Uczeń na praktykę do Drukarni Diecezjalnej. Zgłaszać się z rodzicami i świadectwem ukończenia 7-iej klasowej szkoły Powszechnej w godzinach od 5 do 6-ej po poł., w biurze Drukarni, Brzeska № 4, w podwórzu.

Młody nauczyciel, dobry organizator, kilkolatni pracownik na niwie społecznej. Opuszczam posadę od 1 września na własne żądanie. Poszukuję odpowiedniego zajęcia: kasjera, magazyniera lub podobnego, w handlu lub zakładzie przemysłowym. Znam stosunki dworskie. Referencje bardzo chlubne osób poważnych w społeczeństwie. Wiadomość w Administracji.

Panianka umiejąca rachować potrzebna. Wiadomość w kiosku ogród Sienkiewicza od 4 — 5 godz.

Sprzedam 3 letniego ogiera bardzo wysoka półkrew i 5 koni młodych zdolnych pod wierzch i do zaprzęgu. Wiadomość Zagajewice p. Ostępcy.

Zgubiono dokumenty; Książeczkę Kasy Chorych i Tymczasowy Dowód Osobisty wydane na imie Stanisława Sowińskiego.

Zyse Łepek z Izby Kujawskiej zgubił podanie o dowód osobisty i kwestjonariusz.

Ogłaszajcie się w Słowie „Kujawskim”

SWÓJ DO SWEGO!

Firmy Polsko-Chrześcijańskie zrzeszone w Kuj. Oddz. Stow. Kupców Polskich we Włocławku.

Handel win, wódek, likierów i tow. kolonialnych.

Borzęcki Ludwik, 3-go Maja Nr. 40,
Beczakowicz Stefan, 3-go Maja Nr. 31,
„Polwin”, Kościuszki Nr. 6,
Gorzeński Józef, 3-go Maja Nr. 37,
Pajęczkowski i Lipiński, Srebrna Nr. 3.

Handel win, wódek, likierów i towarów kolonialnych. (w okolicy).

Barcikowski Walenty, Chodecz,
Darnowski Wojciech, Lubień,
Rybacki Andrzej, Chocień,
Ożminkowski Władysław, Lubraniec,
Napiórkowski Mieczysław, Dobrzyń n/Wisłą,
Kozuchowski Stanisław, Chodecz,
Zieliński Marjan, Brześć Kuj. Rynek.

Sklepy kolonialno - spożywcze w śródmieściu.

Ballaun St., Kaliska Nr. 10,
Grzankowski Stefan, Plac Dąbrowskiego Nr. 7,
Grabowski Aleksander, Nowy Rynek Nr. 8,
Janiak Józef, Królewiecka Nr. 19,
Kozłowski Leon, Kaliska 2,
Lewandowska Wład., Tumską Nr. 1,
Łukasik Zofja, Kaliska Nr. 3,
Młynarski Stanisław, Szpitalna Nr. 19,
Markiewicz B., 3-go Maja Nr. 14,
Pakulski Jan, Królewiecka № 22,
Różański Feliks, Przedmiejska Nr. 9,
Szelachowski Józef, Tumską Nr. 12,
Straszewski Franciszek, Pl. Dąbrowskiego Nr. 5,

Szymańska Wład., Tumską Nr. 15,
Tomczak Konstanty, 3-go Maja Nr. 34,
Wapniarski F., Plac Dąbrowskiego Nr. 4,
Wnukowski Andrzej, Nowy Rynek Nr. 7,
Werner Waclaw, Pl. Dąbrowskiego Nr. 17,
Zychowicz Waclaw, Kaliska № 37,
Złakowski Jan, Maślana Nr. 5.

Sklepy kolonialno - spożywcze na przedmieściach.

Aleksińska Wiktorja, Długa Nr. 26,
Bogacki Antoni, Długa Nr. 12,
Bromont Praksesta, Kapitulna Nr. 27,
Długolecka Stanisława, Długa Nr. 45,
Dorsz Józef, Zazamcze Nr. 4,
Frącek Wojciech, Żytnia Nr. 43,
Głowacki Józef, Długa Nr. 43,
Jaźwiecki H., Długa Nr. 72,
Lewandowski Antoni, Żytnia Nr. 120,
Marszałek Józef, Mokra Nr. 4,
Matwiej Anna, Chmielna Nr. 14,
Ochociński A., Miła Nr. 8,
Rutkowska Anna, Wiejska Nr. 2,
Rymarkiewicz Ludwik, Kapitulna Nr. 6,
Szczęśniak Ludwik, Kapitulna Nr. 16,
Udałowski Kazimierz, Kapitulna Nr. 46,
Wesołowski Waclaw, Długa Nr. 43,
Zieliński Jacek, Chłodna Nr. 31,
Ziółkowska Antonina, Chłodna Nr. 33.

Sprzedaż cukrów i wyrobów cukrowniczych

Rudzińska W., Trzeciego Maja Nr. 23.

HURTOWNIE

win, wódek i likierów

Grabczewski Aleksander, Cyganka Nr. 19.

Kolonjalne

Kozłowski Marcin, Nowy Rynek 18,
„Lech” Sp. Akc., ul. Tad. Kościuszki № 17.

Handel zbożowy

Centrala Rolników, Ogrodowa Nr. 3,
Trepka Rodryk, Królewiecka Nr. 19.

Sklepy Bławatno-Galanteryjne.

Bazar Chrześcijański, Brzeska № 29.
Drzewiecka Marja, pl. Dąbrowskiego № 5.
Gruszewska Józefa „Wspólna Praca”, 3 Maja № 14.
Krzemiński Franciszek, pl. Dąbrowskiego № 6.
Krzywkowska Julja, pl. Dąbrowskiego № 5.
Mochorowski Henryk, 3-go Maja № 12.
Ossowski Kazimierz i S-ka, 3-go Maja № 6.
„Spółka Kujawska”, Nowy Rynek № 5.
Tokarzewski Józef, 3-go Maja № 30.
Zielińska Zofja, 3-go Maja № 14.

Sprzedaż trykotaży.

Motyliński Kazimierz, ul. Kościuszki № 6.

Sprzedaż tytoniu i wyrobów tytoniowych.

Krakus Zenon, Nowy Rynek № 7.
Szatkowski Kazimierz, Nowy Rynek № 8.
Zdzienicki Jan, Kościuszki № 4.

Sprzedaż mydeł i soli.

Mirewicz Stanisław, Żabia Nr. 15.